

امشب بخشی از قرص ماه تاریک می‌شود

679 روز از آخرین باری که خسوف کلی در آسمان ایران رخ داد، می‌گذرد. اگر ماه‌گرفتگی نیمسایه‌ای 23 بهمن 95 را که دیدنش با چشم غیرمسلح چندان محسوس نبود - کنار بگذاریم، بامداد ششم مهر 94 آخرین باری بود که شاهد غوطه‌ور شدن ماه در سایه زمین در فضا بودیم و دیدیم در جریان این رخداد، رخ ماه چگونه مسی‌رنگ می‌شود.

679 روز از آخرین باری که خسوف کلی در آسمان ایران رخ داد، می‌گذرد. اگر ماه‌گرفتگی جزئی را 23 بهمن 95 را که دیدنش با چشم غیرمسلح چندان محسوس نبود - کنار بگذاریم، بامداد ششم مهر 94 آخرین باری بود که شاهد غوطه‌ور شدن ماه در سایه زمین در فضا بودیم و دیدیم در جریان این رخداد، رخ ماه چگونه مسی‌رنگ می‌شود.

حالا امشب، دوشنبه 16 مرداد قرار است ماه در مسیر گردش خود به دور زمین، برای ساعتی بخشی از قرصش وارد مخروط بزرگ سایه زمین در فضای بین زمین و سیاره زنی شود. پدیده زنی که از آن با عنوان رخداد خسوف جزئی یا خسوف جزئی یاد می‌کنند و از دید ما در زمین این طور به نظر می‌رسد که بخشی از رخ گرد ماه کامل بشدت تاریک شده است. این ماه‌گرفتگی در بخش بزرگی از جهان شامل آسیا، آفریقا، اروپا و استرالیا دیده می‌شود.

از نظر زمانی این پدیده با وقوع خسوف نیمسایه زنی در ساعت 20 و ده دقیقه آغاز می‌شود. به این معنی که در این زمان قرص ماه وارد نیمسایه زمین در فضا می‌شود. این رویداد همزمان است با طلوع ماه در شمال غربی ایران. با این حال بی‌درنگ شاهد تاریک شدن بخشی از قرص ماه نخواهید بود و تشخیص آغاز شدن خسوف قدری دشوار، اما اگر دقت کنید قابل تشخیص است. تقریباً باید تا حوالی ساعت 21 و 53 دقیقه صبر کنید تا لبه قرص ماه به سایه زمین در فضا برسد. از این زمان به بعد بویژه اگر با دوربین دوچشمی شکاری یا تلسکوپ قرص ماه را تماشا کنید، خواهید دید که چگونه گودال‌ها، دشت‌ها، کوه‌ها و کوه‌ها، سطح ماه یکی یکی به زیر لبه گرد سایه زمین می‌روند و تاریک می‌شوند. جالب است بدانید که حدود 2700 سال پیش، بابلی‌ها از روی رصد خسوف و گرد بودن ناحیه تاریک پیش رونده روی ماه با انجام محاسبات هندسی و ریاضی متوجه شدند که در جریان پدیده ماه‌گرفتگی، سایه زمین روی قرص ماه می‌افتد و از همین جا فهمیدند که زمین، کره زنی است.

خسوف جزئی امشب حوالی ساعت 22 و 52 دقیقه به اوج می‌رسد تا در نهایت 24/64 درصد از قرص ماه وارد سایه زمین شود. سرانجام ماه‌گرفتگی جزئی حوالی ساعت 23 و 48 دقیقه به پایان می‌رسد و ماه در ساعت یک و 21 دقیقه بامداد سه‌شنبه 17 مرداد، به کلی از نیمسایه زمین در فضا خارج خواهد شد و این خسوف به پایان خواهد رسید. ماه‌گرفتگی بعدی امسال چهارشنبه 11 بهمن رخ خواهد داد. **کاظم کوکرم**